

A' ROMAI TSASZARI ES AP. KIRALYI FELSEG-
NEK KEGYELMES ENGEDELMÉVEL.

Indúlt BÉTSBÖL Szeredán 10. Septemberben 1788.

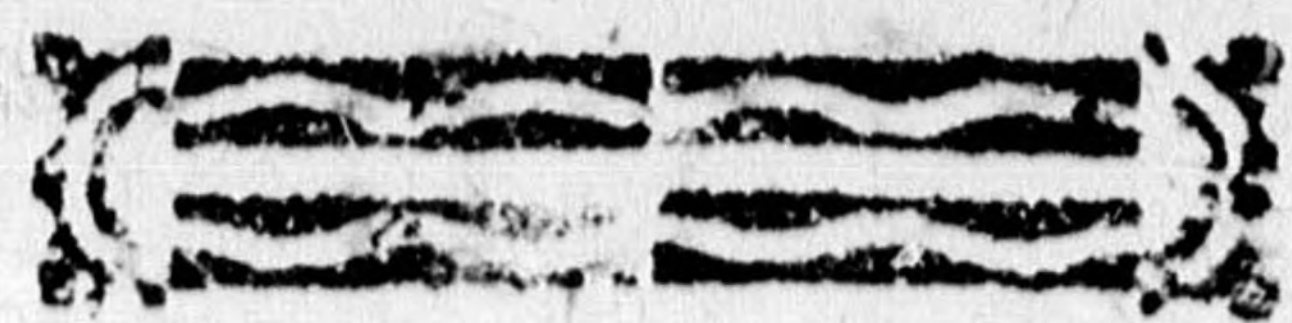
A' Fő-hadi-tanáts jelentései itt következnek.

(* *)

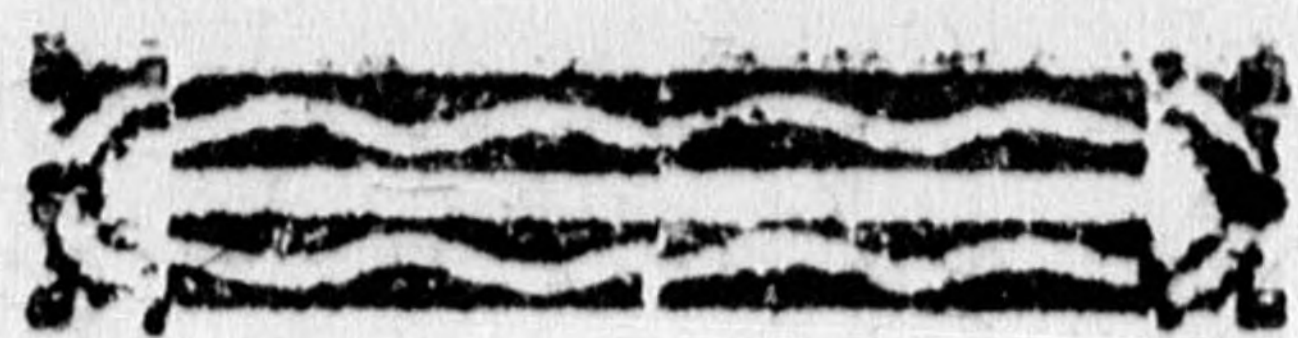
*Vénischből a' Bánátusi Tábor-szállásáról Aug. 28-
dikán költ: Minthogy a' közelebbről említett
7000 Törökök a' mi Bersai Sántzunkhoz közeled-
vén; a' bal-szárnyon lévőinket a' több Seregtől el-
választani igyekeztek; tehát Generál Gróf Vartens-
leben Aug. 25-dikén estve Generál Venkheimot 7 osz-
tály gyalogsággal, és egy osztály Gréfen Húzárok-
kal azon ellenségre ütni küldötte: de a' Törökök
az alatt még többre szaporittatván; egynéhány iz-*

C c c c

ben

ben a' Berfai Sántzra rohantak, a' hól Májor *Latterman* a' Sántzban állván, igen vitézül ellent állott; mig maga-is Generál *Venkheim* meg-érkezvén, igen meg-hevült vala az ütközet, és a' Törökök hátrálni kényszerítették. Ezen tsatában Májor *Latterman* személyesen két lovas Törököt, kik a' Sántzba ugrattak vala, le-vágott; de tsak hamar azután egy piftoły lövés által halva el-esett. Min-gyárt a' Májornak el-esése után Kapitány *Schobel* vette kezéhez az igazgatást, mellyet az ellenségnek vizsgálva veréséig vitézül-is folytatott. El-esenek itten Májor *Lattermannal* edgyütt 16 köz-legények, azon *Lattermann* Osztályból és 7 Stutzosok: sebeket kaptak ezek; Fő-Hadnagy *Sattocasa*, All-Hadnagy *Rosetti*, 60 köz-legények, és 15 hadi-vadászók vagy Stutzosok; a' *Tertzi* és *Durlach* Sergekbéli hadi-vadászókból az itt el-eseteknek száma még nintsen egészlen meg-határozva. Generál *Vartensleben* mint szemmel látott bizonyság meg-ditséri az itt tsatázó *Lattermani* és Stutzos legényeket, a' kik nem tsak ugy viselték itten magokat mint jó katonák; hanem ugy mint szentelt Vitézek: mely által lett az; hogy az ellenség közüll tsak a' Sántznál 600-an maradtanak halva, az itt edgyütt pediglen el-esett Törököknek száma leg-alább 1200-ra megyen. Ezen vezetésével nem gondolván az ellenség; más napon reggel ismét meg-ujjitotta a' tsatát; sokkal nagyobb számmal, és egész napon ostromolván a' mi Sántzunkat, egynéhány izben rá-rohant: szüntelen újabb nyugott Törökök érkezvén a' tsatára, mintegy 18-ezerre töltek, a' kik a' Sántzot sok ágyukkal tsak nem minden-felöl körül vették. Ugyan ezen időben

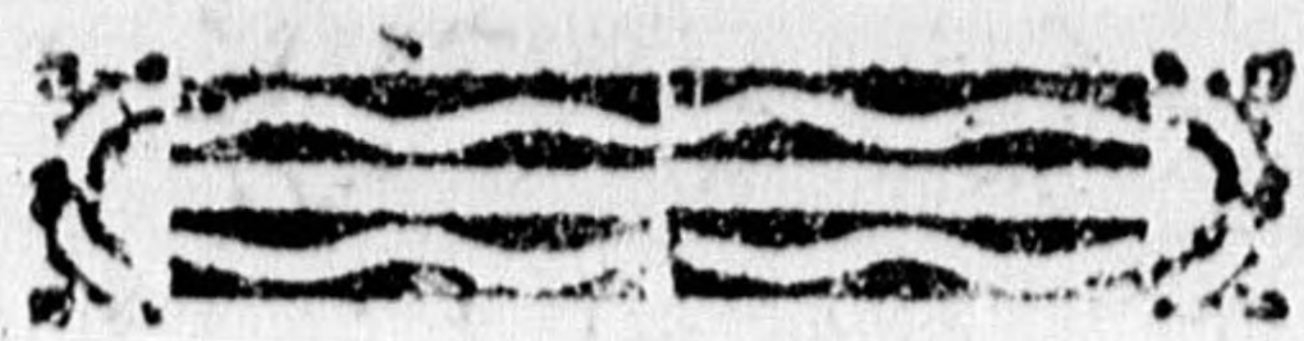

időben a' mi Táborunkat, és ottan hadi-rendben álló Sergeinket ágyukkal, bombikkal, gránátokkal, meg-szünés nélkül lövöldözték; sőt a' *Tzaplia* hegy-tetejétől fogva a' *Tserna-vizéig* egy hosszú Sántzot hánytának, azt igen sok Zászlókkal végig meg-rakták, és néppel meg-erősítették. Ugyan ekkor meg-hozatott a' hire Generál Gróf *Vartenslebenhez*, hogy egy Bala, 5000 Törökökkel *Portsényből Supáne*be rendeltetett; a' Nagy Török Vezér pediglen Táborával már *Kladovánál* a' *Dunán* által költözött. Már az ellenségnek erős tüzelése által a' *Berlai Palánkán*, vagy töltött Sántzon nagy tsorbaság esett vala, és azt nem lehet vala tovább óltalmazni; melyre nézve Generál Gróf *Vartensleben* 27-dikre virradó éjtszakán a' Sántzból a' mi Sergeinket magához hátra húzni szükségesnek ítélte. Azon tsatákban, mellyek 26-dikon és 27-diken történtenek, a' *Latterman* Regementből 37 köz-legények és 2 hadi-vadászók, a' *Stein* Regementből 4 legények estenek-el; sebeket kaptanak pedig *Lattermantól* Kapit. Gróf *Berlendis*: *Schobel* és *G. Nava* Fő-Hadnagyok, *Fischer* All-Hadnagy, és 92 köz-emberek: továbbá a' *Lattermanból* 9 köz-emberek és 1 hadi-vadász el-fogattak: az ellenség részéről mennyin estenek légyen-el nem lehet meg-határozni. — Aug. 28-dikán a' mi *Krákova Vidoriánál* lévő Sántzunkra ütöttek a' Törökök, de minden nevezetes ki-menetel nélkül; hanem *Pescheneska* nevü helység-felé ki-terjesztették magokat, és kezdték 30 fontos golyóbisu ágyukkal és bombikkal a' mi Táborunkat lövöldözni; egy Battériát közel a' miénkhez készi-

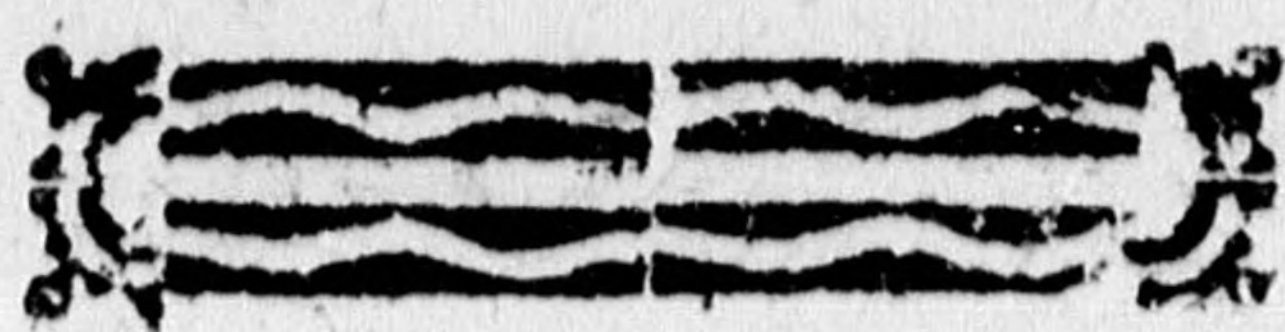

tettenek, és a' Stogier hegyére meg-szállottak. Ezeket látván Generál Gróf *Vartensleben*, el-végezte magában, hogy a' maga Táborának eddig vólt fekvését és szállását el-hagyván, a' *Fénischi* hidig hátra húzódjék: 29-dikben tehát *Lázmáré* mellett Táborostól meg-indult, és ámbár a' Törökök ezen útjában minden-felöl körül-véve és ostromolva kísérték; még-is ezen jelentésnek el-indításkor még hírével nintsen, hogy ezen hátra vonulásában valami kárt vallott volna. — A' Veteráni barlangban lévő Major *Stein* Aug. 26-dikán jelenti, hogy a' Törökök ezen barlangot minden-felöl alól-fellyül ágyukkal, bombikkal, gránátokkal, kövekkel, és apróbb minden ki-gondolható fegyverekkel ostromolni meg-nem szünnék; melynek ellent-állás által, a' mi benn lévő kevés Népünk nagyon el-fárasztatott, és el-erőtlenített. Ezen kevés Nép most-is vitézül viseli magát, a' mint azután való napon azon barlangnál hallatott erős tüzelésből-is lehetett itélni.

A' *Horváth-országi Tábor*tól *Dubitza* mellett Aug. 29-dikén költ: Azután hogy az ellenség a' mi Táborunkra való ütésből vissza veretett, a' miéinknek egész igyekezete *Dubitza Vára*ra vala intézve; Generál Báró *Laudon* leg-elsöben-is a' Várnak falain esett tsorbákat ujjonnan lövöldöztetvén, ki-tágasította: de midön a' Törökök szorgalmatosok vólnának, azon tsorbaságok' földel való bé-töltésében és földözésében, az említett Vezér rendelést tett a' Várnak egynéhány helyeken lejendő meg-gyújtása iránt; 23-dikban dél-utántól fogva, 24-diknek reggeléig már a' Várnak nagyobb részében minden épületek-

nek éghető részei hamuvá változtanak. Ekkor hogy a' Várhoz annál kevesebb vér-ontással lehessen jutni, kezdte Generál *Laudon* a' Várnak kö-falai alá ásatni, olyan tzéllal, hogy azoknak *Fundamenta* meg-gyengítettvén, önként magoktól le-dőljenek: ez az ásás 25-diknek estvéjéig már folytattatott vala, mikor a' miéink az egész Várat körül-vévén, a' köfaltól tsak 10 lépésnyire valának; itten jó közel azon éjtszakán Battériák ostromló Sántzok készülének, melyből a' miéink magoknak károk nélkül jó móddal tüzelhettek a' Várbéliekre. Az ellenség 26-diknak reggelén ezen munkáinknak készen létét, és az el-közelgetett veszedelmet látván, közönséges remülés lön a' Várban; és által láták, hogy a' Várnak további óltalmazása haszontalan és lehetetlen volna, és tsak nékiek el-kerülhetetlen veszedelmekre szolgálna: melyre nézve reggeli 8 és 9 óra között a' Várbéliek Követjek által jelenték, hogy meghatározták magokat és a' Várat fel-adni. A' Vezér *B. Laudon* ezen ő ajánlásokat el-fogodá, és meg-esék a' Várnak fel-adása olyan fel-tételek alatt, a' milyeket ő Felsége a' Szabáts-bélieknek elejekben szabott vala. E' szerént a' Török Tifzteknek meg-engedteték, hogy kardjokat oldalaikon meg-tartsák, a' köz-nép pediglen a' fegyvert le-raká, és mindnyájan magokat hadi-foglyóknak meg-adák: a' Török Aszszonyoknak és gyermekeknek meg-engedteték, hogy *Kotzavátzba* el-költözhefsenek; kiknek kísérésekre 5 Török férjfiak-is el-botsáttattak, olyan ígéret, és az eddig vólt Vár Kommendánsának kezelsége alatt, hogy azon 5 férjfiak ismét a' fogság-

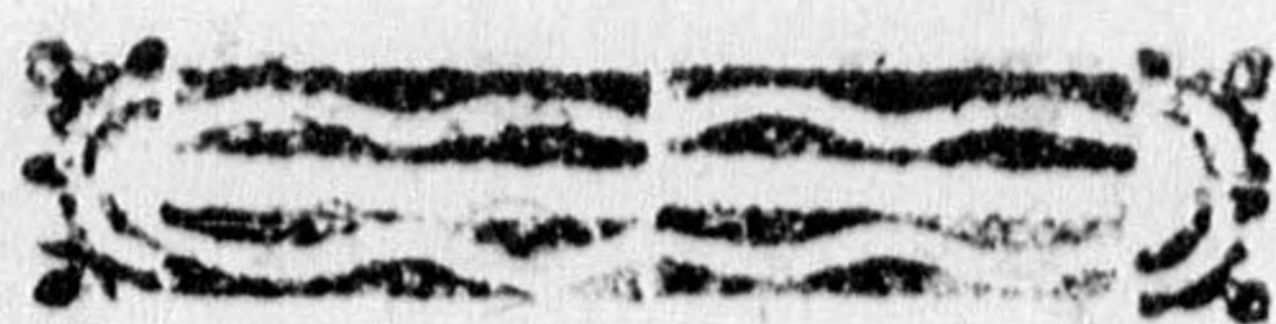

ba vissza fognak térni. A' Várban találtatott foglyok állanak e' következőkből: 2 Fő-Tisztek, (*Begli*;) 18 Kapitányok (*Agák*;) 24 Zászló-tartók (*Barjaktár*;) 4 Adjutántok (*Kihája*) 34 Strálfamesterek (*Odobascha*) 19 Káplárok (*Csaur*) és 313 közemberek (*Prosti*) az mind öszve 414 ember. Találtatott a' Várban sok fegyver és tüzi töltés; továbbá 7 rézből öntött, és két Vas-tsőjü ágyuk; ezen Vas-tsők 15 Lóth vas-golyóbissal járnak. Részünkről a' kár 24-diktől fogva, és a' mig a' Sántzokat ástak a' Várnak fel-adásáig áll ezen következőkből; a' már ez-előtt említett ágyusok *Májora Hübner* és 13 köz-ember halva el-estenek; a' már említett Ingenieur Kapitány *Vaux*, még egy *Ferdinánd* Regementből való Tisztel, és 26 közemberekkel sebeket kaptanak. — Az *Agino Berdó* hegyen táborozó Törökök, 26-dikra virradó éjtszakán onnan el-költöztenek; és a' *Kotsováts* és *Brédor*-felé menő út mellett szállottak ujjonnan Táborba Edig vagyon a' Fő-hadi Tanáts jelentése. (**)

Elegyes Hadi Tudósítások.

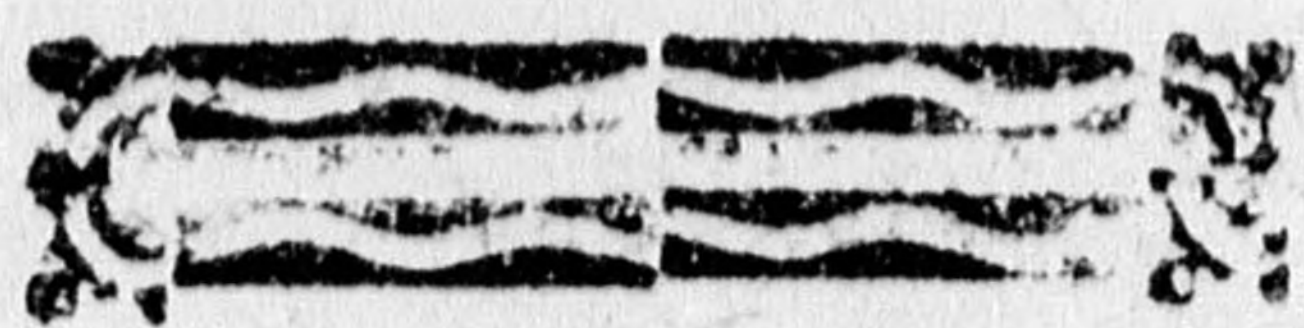
A' Bánátból *Pántsováról*, a' múlt hónapnak 19 dikén költ Levelek-szerént, Belgrádba 2000 eleséggel meg-terheltetett szekerek érkeztenek-meg; és a' Szeméndriánál lévő Törökök költöznek ezen Erőség-felé lassan lassan. — A' Temesvári erőség-is 4 Bataliomokkal meg-sokosított. — Egy Tábori *Ats*, midön a' maga munkáját folytatná, a' m. h. 26-dikán a' Tábori szállásnál egy föld alatt való helyben 3000 bombit és ágyú-gollyóbist talála. Ezt,

kik,

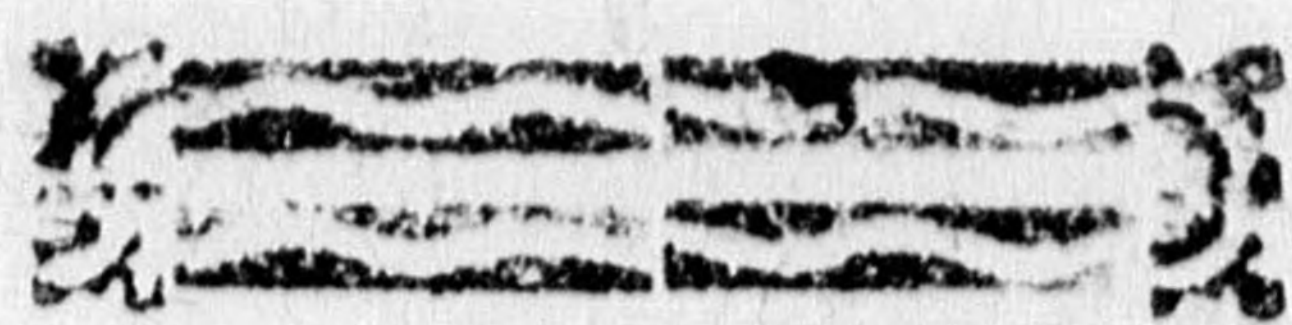
kik, és mikor tették légyen ide? még nem tudatik. — A' múlt hónapnak 18-dikán egy *Kollorédó Ventzel* Sergebéli katona; ki el-fogottatása után a' *Khotzimi* Várban tartatik vala, valami úton módon meg-szökött innen és visszajött; de midön ez a' mi Táborunkhoz érkezett, a' *Profontból* nem gyöz vala eleget enni, ugy el-éhezett vala: ennek se emberi formája se ereje nem vala már. Ez azt beszél-li, hogy a' Várban 20-an is halnak-meg napjában éhel, és hogy már a' Vár óltalmazására alkalmos Törökök tsak 1000-en sem vólnának mind edgyütt. A' *Khotzimi* Várat ugyan még ök birják; de a' Battériákat H. *Kóburg* közelebb költetette, 4000-ből álló Serget a' magáé közzül és egynéhány 1000 Muszkát a' Vár alatt hagyott, és maga a' segítség-re jövő Törököknek eleibe ment Seregének több részével.

Zemlinből a' múlt hónapnak 27-dikén költ *Levelek* azt sajdították, hogy a' Belgrádi Törökök minden igyekezettel azon vagynak, hogy Zemlinre üfssenek; a' honnan az itt lévő őrizett: u. m. 3 Battalion Német Gránátéros, 17 Batalion gyalog, a' *Czesvits*, *Toskána Josef*, *Modéna*, lovas Sergek, 3 Divisio Lengyel Húszár, 2 Divisio *Kurmzer* Húszár, a' Báró *Gemingen* fő Vezérsége alatt, hol még következendő Vezérek-is u. m. *Neugebauer*, H. *Valdek*, H. *Hohenlohé*, *Dük de Ursel*; *Stáinmetz*, *Mikovini*, *Venkháim Ferentz*, és *Lilien* jelen-vagynak, igen jó kalap alatt áll. Némellyek ugy-is vélekednek, hogy a' maga Sergével el-bújt Feldm. *Laudon* minden órán véletlenül fogna *Hannibál* képiben a'

Belgrád' kapuin kotzogtatni ; de e' tsak vélekedésből származott hir lehet ; mert most mindennek Méhádia körül van a' szeme , a' honnan az iratik , hogy ha a' Török Sárkánynak itt ma 7 fejt elvágják , már holnap 7 - ezer nő helyette ; és a' mig itt a' *Kurirt* hajón nem vizik keresztül a' Török vérben , addig szüntelen félti Vas-deres Paripáját , hogy ne-hogy a' Hazában találja el-fogni az ellenség.

Bánát. — Méhádiából azt irják , hogy a' múlt hónapnak 25 - dikén éjtszakának idején kellett a' mi Táborunknak talpra állani ; mivel a' Törökök már reggeli 2 órakor kezdik vala az ágyu-gollyóbifokat hajigálni a' mi Táborunkba ; mellyek közül vagy kettő éppen a' fő Vezér G. *Vartensleben* Ur' Sátora körül kereskedik vala : rá-is ütének nem sokára mérgefen a' mi Sorompós állásainkra ; de nagy károkkal veretének vissza : mi itt Májor *Lattermont* és egynéhány Tisztjeinket vesztettük - el a' köz-embereken kívül. — 26 - dikban megint meg-újíták a' Törökök a' magok dühös tsatájokat ugyan itt , hol az ő embert evő hadakozó módjokkal annyira vivék a' dolgot , hogy mi 28 - dikban *Méhádiából* és *Korniából* ki-költözénk , és a' Sorompós állásokat-is által-engedök (a' tudósítás-szerént.) Azt irják , hogy itt az ellenség 2 napok alatt 1000 emberénél többet áldozott-fel ; ugy véljük , hogy a' miéink közzül-is tsak maradott egynéhány oda ; de ezeknek számát még nem tudjuk. — A' Temesvári Tudósítások szerént , *Ferentz* fő Hertzeg a' múlt hónapnak 29 - dikén Temesvárra érkezett ; kinek G.

Zitsi Károly Ur ő Excellentiája ment vala eleibe, az ide való bé-késérésre. — A' Bánátba való útozáskor 6 nyugvó helyet meg-állás nélkül útoztanak vala a' mi Sergeink keresztül a' midön a' F. Tsászár minden embernek minden napra 9 krajzárokat ajándékoza borra. — — A' Bozzai Palsusnál megint egy véres tsata mondatik véghez mentnek lenni, a' különös Levelek-szerént; melyekről mi még többet nem tudunk, 's a' Szebeni *Kriegszbóte*-is halgat.

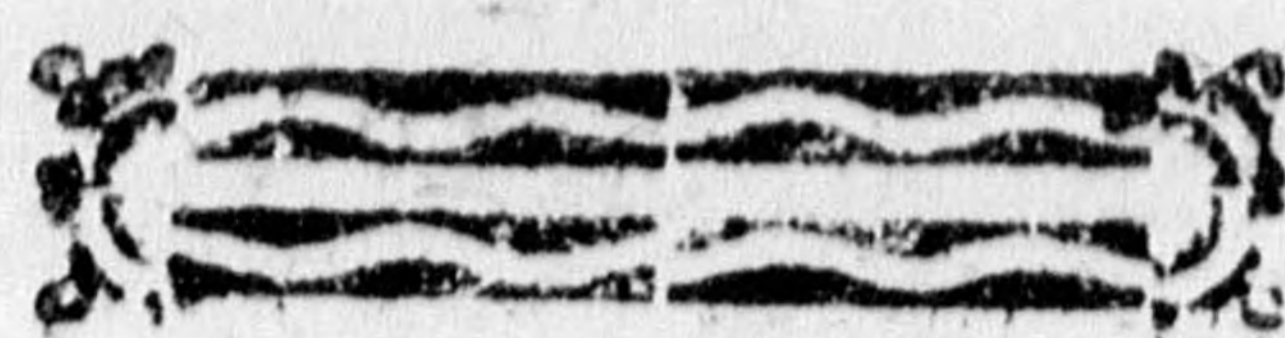
Lopott hir. Pofony 71dik Levél.

„ A' Török és a' Mufzka hajós Seregek közt,
„ 4 heteknek el-forgása alatt, már a' negyedik, és
„ ötödik Tengeri ütközet-is a' Fekete-tengeren meg-
„ vólt. A' hiteles tudósítások-szerént, a' Mufzka
„ Tengeri Fő-Vezér, Gróf *Vajnovich*, a' ki két leg
„ nagyobb, és 10 kisebb hajókkal *Sebástápolishoz*
„ *Krimiában* ki-futott, Juliusnak 18-dikán a' *Kapu-*
„ *tány Basa* kormányozása alatt lévő meg-maradott
„ hajós Seregnek eleibe akadott, melynek eddig va-
„ ló számba vehető veszteségeit semminek állitván,
„ még-is a' nagy hajós Seregekre nézve a' Mufzká-
„ kat mindég felyül haladta. De azért Gróf *Vaj-*
„ *novich* egy tseppet sem hátrált visszafelé, hogy
„ talán az ütközést akarná el-kerülni, és a' Török
„ Fő-Vezér tsak ugyan minden erejével hozzá e-
„ vezett. Itt az ütközet hallatlan kemény vólt. Az
„ a' hajó, mellyen a' *Kaputány Basa* vólt, a' Mufz-
„ káknak tüzes golyóbisok által kétfzer vetett lángot,
„ és szinte annyiszor bóldogultak a' Törökök annak
„ el-óltásában. Két órányi szörnyü küszködés után,

„ a' Török hajó, igen romladózott állapotjában, a'
 „ Duna szakadékja-felé vette a' szaladást. A' Musz.
 „ ka-is 4 kisebb hajóját, mellyek leg-jobban meg-
 „ nyomorgattattak, a' meg-jobbittatás véget, *Sebá.*
 „ *stápol*-felé vissza-küldötte, a' többivel pedig Gr.
 „ *Vajnovich Limánnak* odébb utazott.

„ Meg-irtuk vala már, ugy tartjuk, edgyik Le-
 „ velünkben, mely nagy vitézséggel viselte légyen
 „ magát Gróf *Brentánó* a' Törökök ellen. Ezen
 „ szerentsés győzedelmét köszöni kivált-képpen a'
 „ *Várasdi Keresztes* és *Práisz* Bataliomoknak ilyen
 „ hathatós beszédekkel; Az egész Világon igen ke-
 „ vés Sereg ditsekedhetik azzal, hogy olyan vi-
 „ tézséggel, olly szép rendben valaha hartzolt vól-
 „ na, mint Aug. 9-dikén a' Török 3 hányásának
 „ és Táborának meg-támadása alkalmatofságával,
 „ az én Vezérlésem alatt lévő két Bataliomnak ed-
 „ gyül-edgyig minden Fő és All-Tisztei és köz-
 „ emberei. És ennek a' gyümöltse egy ditsőséges
 „ győzedelem-is vólt. Mivel pedig én azt egyedül
 „ mindnyájoknak az Uraknak Vitézségeknak köszön-
 „ hetem, tehát vegyék az Urak töllem, ezt a' buz-
 „ góságos háládatofságomat jó neven, mellyel én az
 „ Uraknak jó indulatból és helyes okon tartozom.
 „ Az én szívemnek leg-forróbb kívánsága az, hogy
 „ senki jutalom nélkül ne maradjon, és én már ab-
 „ ban, a' mint tsak töllem ki-telhetett, munkálkod-
 „ tam. Bóldog az a' Vezér! a' kinek az a' szeren-
 „ tséje lehet, hogy ollyan Sereget igazgathat; ne-
 „ hezen esik annak tsak edgyetlen egy szándéka-
 „ is porba. Ez az én háládatofságom, nem tsak a'

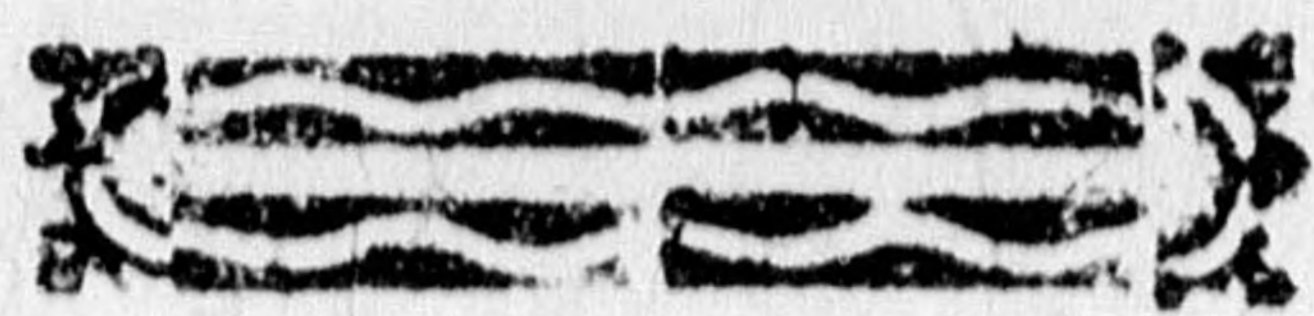

„ Fő; hanem az All-Tisztek és minden köz-katonák
„ előtt a' magok született nyelveken el - olvaftas-
„ sék. “ A' Török Dubitzánál lévő Táborban 12-
„ dik Aug. 1788. “

„ Most az ellenségnek egész Serege egy *Serás-*
„ *kier* Vezér alatt Bánátban vagyon, mellyet 60-
„ ezernek számlálnak. A' Török Fő-Vezér 70-ezer
„ emberrel közel áll, és tsak azt várja, hogy a'
„ *Seráskier* elsőben meg-ütközzön. Aug. 23-dikán
„ az ellenségnek Tábora, a' miéinktől *Méhádiába*
„ 3 puska-lövésnyire meg-állott, és a' mint látták,
„ a' Lovasok különös mozgatófokban, és fegy-
„ ver forgatófokban magát próbálgatta. Annak u-
„ tána Feldmarsallájdinánt Gróf *Vartensleben* 2 Ku-
„ rirt hamar egymás-után, *Veizkirchen*-felé ő Fel-
„ ségéhez küldött, a' hol Aug. 25-dikéjig a' fő-tá-
„ nyászó hely volt, 25-dikben dél-után a' Fő-Tá-
„ bor, mely a' Tér-helyeken az ujj *Palanka* mel-
„ lett mulatozott, *Méhádia*-felé közelebb indult, és
„ 26-dikban már Kis-Telekben volt. A' Feldmar-
„ sal Gróf *Lászy* előre egy erős fedezés alatt el-
„ ballagott, hogy ott a' körül lévő helyeket vis-
„ gálhassa, a' *Veizkirchenben* pedig Feldmarsalláj-
„ dinánt, a' *Harrach* Pattantyussal, a' *de Vins*,
„ *Pálsfi János*, és *Károlyi* gyalog Regimentjeivel
„ hátra maradt. A' mint van a' hire, a' Fő-Tá-
„ bor *Káránsebes*-felé masérozni. Azonban minden
„ órán várják a' jelt az ütközetre; mert a' Törö-
„ kök mindég elébb-elébb nyomulnak, és ugy lát-
„ szik, mintha nem akarnának tovább várakozni.
„ Alig ha Aug. 29-dikénél az ütközet tovább ha-
lad,

„ lad, mert azt a' napot a' Törökök, a' mint a' Hi-
 „ stóriákból tudjuk, igen szerentsésnek tarttyák. —
 „ A' Feldmarsal *Laudon* Ur 19-dik Aug. dél-után
 „ 2 órakor a' mi Dubitzánkba termett, és 4 óra
 „ tályban ez a' serénységgel tellyes nagyra szüle-
 „ tett Vitéz lóra ült, hogy az egész mezőséget meg-
 „ vizsgállya. Azt az örömet, mellyet az ő el-érke-
 „ zésén az egész Sereg ki-nyilatkoztatott, le-nem
 „ lehet írni. Serénység és tellyes bizodalom minde-
 „ niknek homlokán nyájafon jádszadozott. Az oda-
 „ menetele előtt a' Törökök 12-dikén a' mi Lo-
 „ vas Strásainkra tsálárdúl reá tsaptak, és egyné-
 „ hányokat el-is törlöttek, az *Gréven* Lovaságból
 „ Májor *Orendi* halálra sebesítettett, és 2 tévejed-
 „ ve vitetett ágyuinkat el-kapták, de a' követke-
 „ zendő nap mind ezekért rámara húzattak, és al-
 „ kalmasint meg-fenyítetttek. Nagy bátorságok lé-
 „ vén az ellenségnek a' mi Sántzunkra való ütés-
 „ re, tehat *Laudon* Ur a' Sereget egy rendbe álli-
 „ totta. A' Törökök ezt soká nem nézhették, szo-
 „ kott heveséggel a' mi Sergeinknek közepére tör-
 „ tek. De a' miéink mingyárt két Seregre váltak,
 „ ugy hogy, a' Török a' mi Pattantyusainknak Kar-
 „ tátsok és Muskatéroknek tüzek mellett vólt mi
 „ ki-állani. Ez az el-fogadás ő nékiek nem tet-
 „ szett, és nagy gyorsasággal onnét el-siettek, de
 „ a' szaladás közben-is a' gollyóbis és a' kard a'
 „ hátakon alkalmos szolgálatot tett. Három izben
 „ való próbájok után, 250 embereiknek veszteségé-
 „ vel, 360 meg-sebesítettésével hasonló módon kén-
 „ telenítették helyt engedni.

„ *Bosznia*ban hire futamodván, hogy *Laudon* Ur
„ a' Sereghez el-jutott, a' Lovasokat nagyon meg-
„ rezzentette, mellyet az onnan ki-költözőktől ki-
„ tapasztaltak. Azonban még-is ezt merték izenni
„ a' mi Sergeinknek: *Jól tudják, hogy egy nagy Vi-*
„ *téz oda érkezett, de ök-is meg-fenték már fegyve-*
„ *reiket, ha reájok akar ütni.* (ezt loptuk eddig)

Muzka-országot ugy lehet most képzelní mint
egy viaskodásnak helyére ki-állott bajnokot, a' ki-
nek két élű fegyvere kezében lévén, jobbra és bal-
ra vág, előre pediglen dőf; jobbról a' *Svéd*től, bal-
ról az *Anglustól*, szembe a' *Pruszszustós* kelletik
magát óltalmazni: *Párisban* mindeneknek kezében
forog a' Muzka Tsászárnénak egy ottani Minister-
hez küldött Levele; melyben a' többi között ezen
következendők foglaltatnak. „ Engemet a' Fátum
egy olyan kö-sziklára helyhez tetett, a' melyen min-
denek bámulásának tárdja lettem; Európának fele,
és Ásiának egy része az én Birodalmam ellen meg-
esküdvén, el-akarják az én hatalmamnak azon
nyomdokait törölni, a' melyeket fok helyeken, fő-
képpen Német-orzágon maga után hagyott. Jól es-
mérem azt a' szövevényt melynek, fonalait az alát-
tomban ravasz Politika, az én Birodalmamnak
veszedelmére, mintegy a' setétben kötözgetett: de
egy kardvágás ezen szövevényt el-szakaszthatja;
hogy az én igaz ügyem és Népemnek ereje annál
fényesebben tündököljék. “ Valósággal 2-dik *Ka-*
tharina ilyen körülállások között-is a' felső han-
got meg-tartja, és állhatatos mind *Krimnek* meg-
tartásában, mind a' hadnak folytatásában.

Külömb külömb-féle elegyes Tudósítások.

A' múlt hónapnak 17-dikén Triéftben 10 személyeket tette nek vala kemény fogságba; kik olly mesterségesen ki-tudták vala a' Bankó-tzédulát tsinálni, hogy azt tsak a' Pappirosba bé-nyomott betűnek edgyik szegeletetskeiről lehet vala meg-esmereni. Ezek a' hamis Pappiros pénzt-verő emberek már 40-ezer forintokat váltottanak vala-el, mind 5 forintos tzédulát, midön a' dolog világosságra jött. Ezen hamisan gazdagulni kívánó 10 fejü Társaságnak külömbb külömbb mesterségü tagjai valának, a' feje pedig egy Olasz, kinek idején orrába hatván a' Sáfrány illatja, elébb-is állott a' galambok árrával. A' tsalárdságot, a' Vén-aszszonyok mondása-szerént, tsak nem a' hólt-tyúk vakarta-ki, és igen ártatlan úton módon jött világosságra. A' pappiros pénzt-verőknek szolgálójak a' seprés közben egy 5 forintos tzédulára talál, mely még nem vala egészen elkészítve: midön ezt váltatni akarná, a' 100 szemü *Kaszir* (minden *Kaszszirnak annyi szeminek kell már ma lenni*) meg-esmeri, hogy hamis: végire mennek a' dolognak, 's meg-találják a' véghetetlen sok Bankó-tzédulát a' szolgáló Uránál, egy Tzitrommal kereskedő gonosz tévönél, az annak készítéséhez tartozó minden eszközökkel edgyütt. *Ernél nem igen jó szagu leszsz már most a' Tzitrom!*

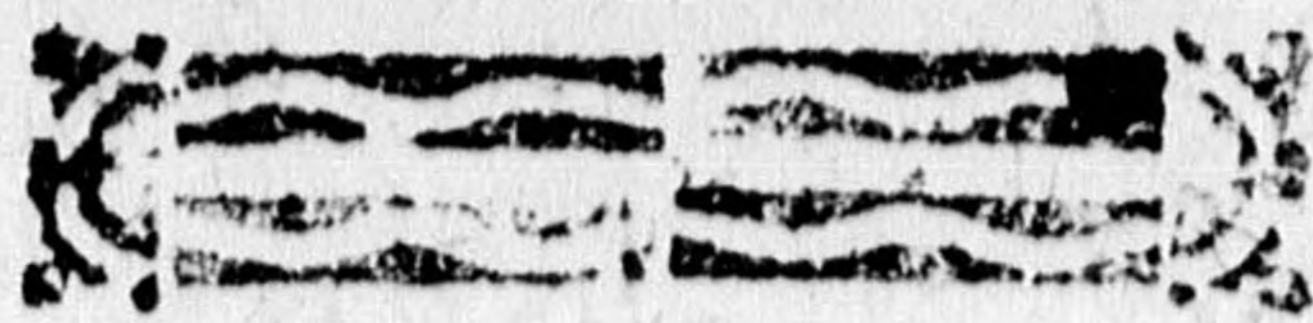
Ö Felsege az *Eszterházi Imre* Húszár-fergében Hadnagy *Kruza* Urat, a' maga már 30 esztendőt meghaladott hiv szolgálatjáért, mely-szerént minden leg-kisebb alkalmatossággal-is magát a' maga Tisz-

ti és szolgálatbéli társaitól mindenkor megkülönböztette; mind a' fiui, mind a' Leányi ágra tartozó Nemessé jussal, ezen név alatt: *Baranya* és *Putka-helmetz*, megajándékozta; és a' szokott Nemessélevelet is számára elkészíttette.

Azt írják Konstantinápolyból, hogy ha ott a' Pestis olly véghetetlenül nem uralkodnék a' jelenvaló időben, mindenek vigasságok és öröm tapsolások között volnának azon örömökben, melyszérent 18-dik Juni a' *Kaputány Basa* a' fekete Tengeren a' *Muzka* hajós *Sergét* olly irgalmatlanul megverte; tsak ugyan a' *Kaputány Basának* némely jó akarói, közönséges Bálokat és vendégségeket adnak ottan ottan ezen való örömökben. — Lám be okos a' Török Politika, még eddig Konstantinápolyban a' köz-nép semmit sem tud benne, hogy a' *Kaputány Basa* a' *Muzkától* már 3-szor egymásután olly szerentsélen megverettetett légyen. Nem is volna itt szerentsés azt a' köz-népnek értésére adni; mert ez itt olly belső Zenebonákra adna alkalmaztságot, hogy a' Tsászár maga is nem lehetne bátorságos élete felől: azért tselekszik tehát, hogy a' hirt örökké a' jobb oldala felől mutotják-bé a' köz-népnek.

A' Török Udvarnál lévő *Svéd Követ* *Olaszországon* keresztül Levelet kapott a' maga Udvarától, és már azolta a' *Porta* Ministereivel szüntelenül való tanátskozásban vagyon, és egész Konstantinápoly azon szerentsés és hathatos munkáról beszél, mellyet a' *Svéd Király* a' *Porta* mellett kíván a' jelenvaló időben véghez vinni. **Soha** Keresztény
Mini.

Minister vagy Követ, olly nagy és közönséges tiszteletet még nem nyert, mint ezen mostani *Svéd* Követ. — Mióltától fogva a' *Svéd* a' Portával így öszve szürtnek lenni mondatik a' Levet, azólta az *Archipelagusba* nyakra före készített hajós Serget sem készítik a' Törökök többé, 's a' mondatik, hogy a' Porta bizonyos tudósítást vett vólna arról, hogy az oda szándékozó *Muszka* hajós Sereg, a' *Baltikum* Tengerén meg-fog akadályoztatni. — Mind ezekből tsak az a' következés, hogy a' *Svéd* a' Portával barátságos meg-edgyezésben vagyon.

Szomorú hírek.

	A' Felséges	Tsászár	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	Feldm.

Gróf *Vartenslebenről* olly szomorú hir futamadott-meg Bétsben már 2 napjától fogva, hogy egy bizonyos tsatában maga-is egynéhány sebeket vett vólna; de ezen hir meg-erősítés nélkül szükölködik. — Azt közönséges Levelekben-is olvassuk, hogy *Feldm. Laudonnak* a' Lovát tsak hamar, hogy le-érkezett, gollyóbis érte vólna; de ez-is ezután lesz bizonyosabb. — Erdélyben a' minden-féle *Mahadög* nagyon el-hatalmozott. — A' Bánátban meg-efelt már egy tsata; de nem tudjuk még hogy.